

tel.: 0915 811 195, 045 5335701

E-mail: slatinka@changenet.sk

č.ú.: 4007861768/7500, ČSOB Zvolen

IČO: 319 361 05, DIČ: 2021329398

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 13. 10. 2015

Politici na Slovensku nechcú pustiť rozhodovanie o verejnom záujme zo svojich rúk

Zdrúženie Slatinka dnes predstavuje médiám, odbornej verejnosti aj politikom ucelenú brožúru o verejnom záujme. Obsahuje analýzy legislatívy a súdnych rozhodnutí zo Slovenska aj zahraničia, rozhovorov, analýz územných plánov regiónov a výsledky prieskumu u mladých ľudí. Vyplýva z nich, že rozhodovanie o verejnom záujme je u nás stále prevažne v rukách politikov.

Na Slovensku diskusia o obsahu pojmu „verejný záujem“ a mechanizme rozhodovania o ňom prakticky neprebehla. Často sa problematika zužuje na riešenie konfliktu medzi individuálnym (vlastníckym) záujmom a verejným záujmom. Tematika definovania verejného záujmu je však oveľa širšia – dôkazom je rastúci počet samospráv a miestnych komunít, ktoré ako verejnosť „bojujú“ voči projektom vo verejnom záujme. Štátom zvrchu nariadenú výstavbu diaľnic, priehrad, spaľovní či ťažbu nerastov považujú za ohrozenie životného prostredia, budúceho rozvoja, ale aj ohrozenie zachovania pamiatok, prírody či dobrého stavu vôd.

„Starostovia či primátorky dnes musia do svojich územných a rozvojových plánov prebrať aj stavby a zámery, o ktorých vedia, že nie sú v prospech verejnosti. Nemajú prakticky žiadnu šancu domôcť sa zmeny nadradeného územného plánu regiónu, pretože s tým by museli súhlasiť štátni úradníci.“ hovorí Martina Paulíková zo Zdrúženia Slatinka.

Na druhej strane sú potom miestne komunity, ktoré sa osamotené ocitajú v úlohe obrancov verejného záujmu ochrany prírody či pamiatok. Často pri ochrane týchto verejných záujmov musia ísť aj proti štátu.

„Príkladom je súčasná politika výstavby malých vodných elektrární, ktorú presadzuje ministerstvo životného prostredia. To rozdelilo profily na výstavbu bez ich predchádzajúceho posúdenia z hľadiska ochrany prírody a vôd. Investori sa teraz hnevajú na miestnych starostov, rybárov či vodákov, ktorí však paradoxne namiesto štátu vynucujú dodržiavanie smernice o vode, biotopoch či vodného zákona.“ pridáva skúsenosti Paulíková.

Odborníci upozorňujú, že na Slovensku je stále zaužívané presvedčenie, že štátny záujem je automaticky záujmom verejným. Nepochybujú fakt, že štát musí mať nástroje na presadenie dôležitých zámerov. To však musí byť vyvážené priestorom na zapojenie sa odborníkov, miestnych samospráv a verejnosti do procesu rozhodovania. V praxi však vidíme skôr opačný prístup. Príkladom je nedávno schválený zákon o vyvlastňovaní či novela stavebného zákona o významných strategických investíciách. Oba predpisy oslabujú už aj tak malé možnosti verejnosti zapojiť sa do diskusie o verejnom záujme.

Brožúra je dostupná verejnosti v elektronickej forme na <http://www.slatinka.sk/assets/rozhodnutia-verejny-zaujem/brozura-final-a-na-web.pdf>

Brožúra bola spracovaná a aktivita sa koná v rámci projektu "Verejný záujem a záujem verejnosti" je podporený sumou 33 975 € z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009-2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation. Cieľom projektu je zvýšenie zapojenia MVO do tvorby politik a rozhodovacích procesov na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Projekt realizuje Zdrúženie Slatinka.

Pre viac informácií, kontaktujte prosím:

Martina Paulíková, Zdrúženie Slatinka, 0915 811 195, slatinka@changenet.sk